

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2. йил чикриши.
1 ФЕВРАЛЬ 1967 й.
ЧОРШАНБА
№ 27 (182).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Фестивалга тайёргарлик

Октябрь революцияси номидagi телловоз-вагон ремонт заводида ташкил топган бадий хаваскорлар тўғрисида Октябрь 50 йиллиги шарафига ўтказилган район ва шаҳар кўригига пухта тайёргарлик кўримоқда.

Бошлиги Роман Бек раҳбарлик қилади. Унинг ташаббуси билан тўғрак аъзолари сони 15 кишидан 40 кишига етди. Цех ишчилари орасида навбатма-навбат концертлар кўйиб берилади. Тўғракдаги Л. Миронова, С. Иброҳимова, Ю. Дайков, В. Омец ва З. Хожиметова каби талантли ёш

хаваскорларнинг ашула ва рақслари ишчиларга манзур бўлиб, уларнинг қизгин оқинишлари сазовор бўлётди. Шу кунларда тўғрак шаҳар фестивалига хозирлик кўриб, унга тайёргарлик юзасидан тузилган программа асосида янги-янги кўшиқ ва рақсларни ўрганоқда.

ШАҲАРЛИКЛАР ДАСТУРХОНИГА

Бутун Олой бозорининг савдо дўконларида Орқонинда районининг «Правда» ва Ленин номи колхозлари ўз маҳсулотларини шаҳарликларга сотмоқдалар. Бу хўжаликларнинг савдо дўконларида куннинг биринчи ярмидаёқ янги ярим тоннадан картошка сотил-

ди. Харидорбоп йарик ва сифатли картошкаларнинг бир килограмми 25 тиёндан. Илгор қишлоқ хўжалик артеллари февраль ойининг биринчи ярмида тошкентликлар дастурхонига камидан 30 тоннадан ана шундай сифатли картошкалар етказиб беришга қарор қилишди.

Сабзавотлар сотилаётган тахталар устида хўжаликлар парникларида етиштирилган янги-янги помидорлар териб қўйилди. Ўзнинг ноз-неъматли бўлган ҳақиқат рағли помидорларини ишни кунлари харидорлар 2 сўм 50 тиёндан сотиб олмақдалар.

Кутубхонада кўргазма

Улуғ Октябрьнинг 50 йиллигини муносиб кўриб олиш учун Тошкентнинг барча районларида тайёргарлик ишлари авж олиб кетди. Қўмлашди. Фрунзе районидagi марказий кутубхона замида кўргазма кўргазмаси очилди. «Октябрьнинг 50 йиллигига» — деб аталган кўргазмада «Ленин — доҳий ва мураббий», «Улуғ Ленин Октябрь революциясини ташкиллагани», «Марксизм — ленинизм классиклари» каби сўзлар, Совет давлатининг ташкил этилиши тарихига оид ҳужжатлар ва брошюралар ўрин олган. Булардан ташқари, кўргазмада 50 йил мобайнида совет ишчилари қўлга киритган ютуқларини аниқ эттирувчи фотосуратлар, транспарантлар ва индустриянинг ўсиш даражасини кўрсатувчи турли диаграммалар ҳам бор.

Навоий кечаси

Улуғ узбек шоири Алишер Навоий, туғилган кунининг 525 йиллиги муносабати билан қизгин тайёргарлик ишлари бошланди. Ҳозирги кунларда кўп жойларда кўргазмалар ташкил этилиб, шонга бағишланган кечалар ўтказилмоқда. Кеча Ленин йўли районидаги Ленин номи молхўзининг клубида ана шундай катта адабий кеча ўтказилди. Кечга навоийшунос олимлар, саҳнада Навоий образини яратган етук артистлар, шоир газалларини куйлаётган хонандалар меҳмон бўлиб келишди.

Кеча фалсафа фанлари доктори, академиги Воҳид Зоҳидов шонининг омилининг Навоий ишларини ва вафот этган Ҳирот шаҳрида қилган саҳналари ҳақида гапирди. Навоийшунос олимлардан Лазиз Каюмов, Суйиба Ганиева, лар ҳам шоир имоди, инин кўп қиррали жихатлари ҳақида гапирди. Шундан кейин Хакимий, Миртемир, Собир Абдулло, Азиз Абдуразақ, зоқ Навоийга бағишланган шэърлардан ўқиб бердилар.

Янги йўллар

Узулги беш километрдан ортиқ янги трамвай йўли қурила бошланди. 2-трамвай шу йилнинг ёшигача қурилади. Бир вақтинчи ўзида Биричи Май ва Энгельс кўчаларидаги трамвай йўллари реконструкция қилинади. Бу трамвай йўллари негизини ўтказилганда, унда тез юрак вагонлар қатнай бошлайди.

В. ПУЛАТОВ. «Тошкент оқшомини» халқаро шарҳисини.

МАРОҚЛИ СУҲБАТЛАР

—Ўзбекистон лекторлари Улуғ Октябрьнинг 50 йиллик юбилейига қизгин тайёргарлик ишларини олиб бормоқдалар. Жамиятнинг яқинда бўлиб ўтган пленуми юбилей йилида ўтказилган тадбирлар ва уларнинг бажарилишини муҳокама қилишга бағишланди.

Республика «Билим» жамияти правлениеси президиуми раисининг ўринбосари, тарих фанлари кандидати Қодир ФОЗИЛХУЖАЕВ билан суҳбат.

Ильич Лениннинг кўп қиррали ҳаётига бағишланган бир қатор брошюралар шулар жумласидандир. «Лавташкент стро й» қошида бошлангич «Билим» ташкилотининг тузилганлиги қувончли воқеадир. Катта қурилиш ишларини олиб бораётган бу ташкилот сифида 50 мингдан ортиқ киши бор. Эндиликда бу азамат бинокорлар лекторларининг ақтуал таломларидаги лекцияларини ўз вақтида тинглашга муяссар бўладилар.

Ҳозир республика «Билим» жамияти сафида 52 минг киши актив иш олиб бормоқда. Улар ўтган йилнинг ўзида 475 минг лекция ва суҳбатлар ўтказдилар. Буларнинг 100 мингтаси КПСС XXIII съезди қарорлари ва давлатимиз кўрган сиёсий тадбирларга бағишланди. Бу лекция ва суҳбатларда 25 миллион киши қатнашди. Республикада ҳар кун 1300 лекция ўқилади. Корхоналар, олий ўқув юрталари, колхоз ва совхозларда жамиятнинг ўн мингдан ортиқ бошлангич «Билим» ташкилотлари бор. Бу ташкилотлар 800 дан ортиқ халқ университетларига эга.

Қирғизистоннинг пойтахти Фрунзе шаҳрида халқлар дўстлиги темасида лекция ўқувчи лекторларнинг Бутуниттифок семинари ўтказилди. Семинарда қатнашган республикамиз вакиллари ўз ҳамкасблари билан учрашиб, иш тажрибаларини ўртоқлашди ва ўзларнинг режаларини белгилаб олдилар.

«Лавташкент стро й» қошида бошлангич «Билим» ташкилотининг тузилганлиги қувончли воқеадир. Катта қурилиш ишларини олиб бораётган бу ташкилот сифида 50 мингдан ортиқ киши бор. Эндиликда бу азамат бинокорлар лекторларининг ақтуал таломларидаги лекцияларини ўз вақтида тинглашга муяссар бўладилар.

Ўзбекистоннинг энг кенга ва нуруний лекторлари 70 ёшли академиклар — Қори Невзий ва В. П. Шегеловлардир. Энг ёш лектор 24 ёшда. Муаттар Жалоловона эндигина университетни тамомлаган. Пухта билим эгаси бўлган бу киз-республика илмий атеизм уюмда ишлаётган.

Булардан ташқари, республика «Билим» жамияти Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллик тўйига бағишлаб 50 дан ортиқ номда турли хил брошюралар нашр этади. Брошюраларнинг бир қисми нашр этиб булинди ва нашр этилмоқда. Тарих фанлари кандидати А. Ф. Яцишанининг «Ўзбекистоннинг ишчилар синди, тарих фанлари доктори Х. Т. Турмушовнинг «Мехнат ва галаба йўли»да ҳамда пролетариат доҳисы Владимир

Улуғ Октябрь 50 йиллигига бағишлаб беш юз минг лекция ташкил қилинади. Уларда небаўн миллионлаб кишилар катнашадилар. Кўпгина оммавий тадбирлар ўтказилади.

Республика «Билим» жамиятининг асосий вазифаси—Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистоннинг барча соҳаларида эришилган муваффақиятлари ҳақида ҳикоя қилишдир. Халқлар дўстлиги темаси лекцияларининг бош темалардан бири ҳисобланади. Айниқса улуғ рус халқининг Ўзбек халқига кўрсатган оғавларга ёрдам ва ўзбек хал-

Улардан ташқари, республика «Билим» жамияти Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллик тўйига бағишлаб 50 дан ортиқ номда турли хил брошюралар нашр этади. Брошюраларнинг бир қисми нашр этиб булинди ва нашр этилмоқда. Тарих фанлари кандидати А. Ф. Яцишанининг «Ўзбекистоннинг ишчилар синди, тарих фанлари доктори Х. Т. Турмушовнинг «Мехнат ва галаба йўли»да ҳамда пролетариат доҳисы Владимир

Улардан ташқари, республика «Билим» жамияти Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллик тўйига бағишлаб 50 дан ортиқ номда турли хил брошюралар нашр этади. Брошюраларнинг бир қисми нашр этиб булинди ва нашр этилмоқда. Тарих фанлари кандидати А. Ф. Яцишанининг «Ўзбекистоннинг ишчилар синди, тарих фанлари доктори Х. Т. Турмушовнинг «Мехнат ва галаба йўли»да ҳамда пролетариат доҳисы Владимир

Беш йиллик илғорлари

Суратларда: 1. Тошкентдаги 10-автомобиль ремонт заводидаги пеш-қадам слесари Ҳанимжон Мирҳужаев. У 18 йилдан бундан буён ишга насабда меҳнат қилади. Яқинда Ҳанимжоннинг ҳаётида қувончли воқеалар рўй берди. У КПСС аъзоллигига кандидат қилиб қабул қилинди, шунинг билан бирга партия-хукуматимиз бу илгор ишчини «Хурмат белгиси» ордени билан таъдирлади. 2. Комсомол аъзоси Валентина Козлова пойтахтимиздаги Каноп фабрикаси тўғрисидаги цехнинг пешқадим ишчиларидан бири. Унга яқинда коммунистик меҳнат зарбдори унвони берилди.

М. Нуридинов фотолари.

АҚШДАГИ ЮГОСЛАВИЯ ЭЛЧИХОНАСИНИНГ БАЕНОТИ

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). 29 январий эрта тонгда Югославиянинг АҚШдаги дипломати ва консулли миссиялари: Вашингтондаги элчихонасига, Сан-Франциско, Нью-Йорк ва Чикагодаги бош консулхоналарига нисбатан террорчилик ҳаракатлари қилинди. Порт-лаш кучи шу ҳақда қатъий бўлгани, кўшни уйларидаги дераза ойналари учиб кетган ва тасодифан ҳеч ким жардор бўлмаган. Биноларга жиддий зарар етказилган. Шу муносабат билан неча Югославиянинг Вашингтондаги элчихонаси баёнот берди: Бундай террорчилик ҳужумлари бир вақтда қилинганлиги, дейилди элчихонанинг баёнотида, Югославия дипломати ва консулли миссияларига қарши уюштирилган ҳаракатлар қилинганлигидан далolat беради. Бундай жиноятлар АҚШ да иш қўраётган турли террорчилик ташкилотлари томонидан бир неча йиллардан бери қилиниб келаяпти. 1945 йилда гитлерчилар армиясининг қўлидан неини қочиб кетиб, шундан бери бизнинг АҚШдаги, масалан Чикаго ва Нью-Йоркдаги миссияларимизга қарши жиноий фаолият билан шуғулланаётган соттинлар шундай унсурлардан, дир.

ИСОРИЛДА ИШСИЗЛИК АВЖ ОЛМОҚДА

ТЕЛЬ-АВИВ. Газетларда босилган маълумотларга қараганда Исроилда ишсизлар сони юз минг кишига етди. Исроил молия министри Сапир, деб ёзади «Алгамшар» газетаси, яқин икки йил ичида давлат муассасаларининг хизматчиларидан етти минг киши ишдан бўшатилиб керак, деди. Министрнинг айтишича, қимматчилик туйғули ишчи ва хизматчиларга кўшиқча ҳақ тўланиши ва умуман бундай ҳақ тўланиши керак эмас. (ТАСС).

ЛАРЗАГА КЕЛАЁТГАН ТАХТЛАР

Бир неча кун илгари Хоҳирада чиқадиган «Аль-Ахром» газетаси Саудия Арабистонда полиция «оралат» қилиш операциясини даврида 400 дан ортиқ кишини қамоққа олганлигини хабар қилди. Қамалганлар орасида Арабистонда яшайдиган амалдорлар, палатинлар бор. Уларнинг ҳаммасини «Хукуматга қарши кишилар» деб ҳуқуқбағлар Матбуотнинг хабар беришига қараганда Саудия Арабистонининг шоҳи Фойсалнинг текари сиёсатига қарши чиқишлар қў-

чаганига жавобан ана шундай қамоққа олинмоқда. Яман революциясининг алангалари, Бирлашган Араб Республикаси, Сурия ва Жазаирда амалга оширилган жиддий илтимой ўзгаришлар Саудия Арабистон халқларининг қурашига тобора кучлироқ таъсир кўрсатмоқда. Инсондек яшашни истаётганлигини оқиқдан-оқиқ изҳор этаётган халқларнинг зарбидан Иордания ва Саудия Арабистони хуққдорларининг тахти ларзага келмоқда.

Саудия Арабистонда ҳозирга қадар феодал зуравонлиги оқиқдан-оқиқ ҳужум қилмоқда. Қул савдоси давом этамоқда. Бу мамлакат тахти дунда деярлик бундай ажратиб қўйилган, диний ва социалистик гояларга қарши адабётдан бошқа ҳар қандай газета ва журналларни келтириш манъ этилган. Шунга қарамадан саудияли хуққдорлар халқни бўйсундира олмаётдилар. Халқнинг овозли ҳаракатига қарши, Миср, Яман ва тахтига ҳам маълум тахтига қарши муносабат билан неча Югославиянинг Вашингтондаги элчихонаси баёнот берди: Бундай террорчилик ҳужумлари бир вақтда қилинганлиги, дейилди элчихонанинг баёнотида, Югославия дипломати ва консулли миссияларига қарши уюштирилган ҳаракатлар қилинганлигидан далolat беради. Бундай жиноятлар АҚШ да иш қўраётган турли террорчилик ташкилотлари томонидан бир неча йиллардан бери қилиниб келаяпти. 1945 йилда гитлерчилар армиясининг қўлидан неини қочиб кетиб, шундан бери бизнинг АҚШдаги, масалан Чикаго ва Нью-Йоркдаги миссияларимизга қарши жиноий фаолият билан шуғулланаётган соттинлар шундай унсурлардан, дир.

БАЙРАМГА СОВГА

Қўрувчилар келдилару, бу ердаги жон кирди. Илгарилари Занот тега, деб аталуви қулуқу, сувези, шўр босиб ётган теланикда қурилиш ишлари авж олди. Қўшпа Қалинин районидан Октябрь районида ўтган бу ерда 159-трестнинг 8-қурилиш бошқармаси бинокорлари меҳнат қилишди.

Тўрт қаватли турар-жой биносини бунёд этиштириш. Улар ҳозир туртинчи қават иштини териб бўлиб олдига турибдилар. Қурувчилар бинони — 8-март байрамига ўз ағаларида тўхта атоқдалар. Қурилиш ишида қранччи А. Битанев, ишт терувчи Федор Понамарева, Хамидулла Мухамедов, павандчи Н. Ефровлар пешқадимлигини қўлдан бермай келмоқдалар.

Қўрувчилар келдилару, бу ердаги жон кирди. Илгарилари Занот тега, деб аталуви қулуқу, сувези, шўр босиб ётган теланикда қурилиш ишлари авж олди. Қўшпа Қалинин районидан Октябрь районида ўтган бу ерда 159-трестнинг 8-қурилиш бошқармаси бинокорлари меҳнат қилишди.

СОВЕТ ҲОКИМИЯТИНИНГ 50-ЮБИЛЕЙ ЙИЛИ БИР КУНИНИНГ ТАРИХИНИ ЯРАТАМИЗ!

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ 399-КУНИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАМИЗ

Қадри газетхонлар! Биз беш йилликнинг иккинчи йили. Совет ҳокимиятининг ярим асрлик юбилейи йилига қадам қўйдик. Бу йилнинг ҳар бир кунини катта ва кичик ишлар ва воқеалар билан бой бўлиб, у Совет халқини эришган улкан ғалабалар ва буюк зафарлар солломасига зарҳал ҳарфлар билан ёзилажак. Ҳар бир кунимиз бу — коммунизм қуришдек улдувор йўлда олга томон қўйилган бир қадам бўлсин. Бутун биз Совет ҳокимиятининг дастлабки кунларида чиққан газеталарининг сарғайиб кетган саҳифаларини қанчалар ҳаяжон билан варақлаб революция алангаларида тобланган воқеаларни тиклаётган эканмиз, эҳтимол бизнинг авлодларимиз ҳам Совет давлатининг юз йиллиги арафасида бундан ярим аср муқаддам ўз оталари ва бабалари қандай озулар билан яшаганликларини ва нафас олганликларини билишга қизиқишар.

«Тошкент, юбилей йилида, беш йилликнинг 399-кунини» — биз газетамизнинг юқоридагилар ҳақида ҳикоя қиладиган соинини шундай деб атаймиз. Социалистик Ватанимизнинг шонли юбилейи — катта, тарихий аҳамиятта эга бўлиб, бу юбилейни бутун жаҳон халқлари нишонлайдилар. Ҳозирда ҳар биримиз юбилей кунини қандай қилиб муносиб кутиб олиш, юбилейга қандай совғалар тортиқ қилиш фикр-уйлари билан яшаётимиз.

Беш йиллик бу — бугунги кунда биз амалга ошираётган ишлар, ҳаётимизнинг асл мазмунидир. Шунинг учун ҳам бу сонда шаҳардаги шу кунги меҳнат саноат корхоналарининг меҳнатқиларни халқ фаровонлигига нима билан ҳисса қўшганликлари, қандай маҳсулот ишлаб чиқарилганлиги, бинокорлар тошкентликларга қилган ҳаялар, транспорт, алоқа, савдо, маншир ва коммунал хизмат кўрсатиш ходимлари, матбаачилар, олимлар, адабиётчилар, артистлар, рассомлар, студентлар, ўқувчилар, хизматчилар шу кунни қандай ўтказганликлари, нималар ҳада қилганликлари ҳикоя қилиниши керак. Театрдаги постановкалар, шу кунни ўтган кечалар, учрашувлар, маж-

лислар, виставкалар, мунозаралар ҳам ана шу сонда акс эттирилди. Шаҳар ҳаёти бир кунининг тарихини фақат редакция ходимларининг кучи билан атрафлиқа акс этдириш мумкин эмас. Газетамизнинг бу махсус сони «Тошкент оқшомини» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг журналистлари ва барча газетхонларимиз коллектив ижодиянинг маҳсули бўлсин.

ҚАДРЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ШАҲРИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ! Мардлик шаҳри — Тошкентнинг бир кунини тарихини биргаллик яратайлик! Сиз бу тарих саҳифаларида акс эттиришга лозим деб топган воқеа ва ҳодисаларни бизга телефон орқали хат ёки оқритка, телеграмма орқали ёки релакцияга келиб хабар қилишигиз мумкин. Учунчи февраль кунини шахсан Сиз ва Сизнинг коллективингиз нималар билан машғул бўлди? Эҳтимол бу кун Сизнинг ёки дўстларингизнинг ҳаётида бир умрга эсдан қаймайдиган кун бўлиб қолад: чунки биров кўп йиллик меҳнатини нияосига етказиб, диплом ёки диссертация ёқлар, ўз ишида юқори кўрсаткичга эришар, биров бир пьесада янги ролни ижро этар, ёки янги квартиранинг қалитини

олар, кимларнингдир никоҳ тўйи бўлар ёки янги совет граждани дунёга келар. Агар бу кунини Сиз Тошкентда бўлмасангиз, командировка ёки экспедицияда юрган бўлсангиз, поезд ёки самолётда саёдат қилаётган бўлсангиз ҳам, барибир, ана шулар ҳақида ёзиб юборинг. Биз бу хабар ва мақолаларни, фотосуратларни 3 февралдан 6 февралгача қабул қиламиз. Хат, хабар ва мақолалар бир сонга сизга биз улардан газетамизнинг ундан кейинги сонларида фойдаланишга ҳаракат қиламиз. ШУНДАЙ ҚИЛИБ, ДУСТЛАР, БИЗ СИЗЛАРИНГ ЕРДАМИНГИЗНИ, ТЕЛЕФОН ҚИЛИШИНГИЗНИ, ХАТ, ОҚРИТКА, ТЕЛЕГРАММАЛАРИНГИЗНИ КУТАМИЗ, РЕДАКЦИЯМИЗГА ТАШРИФ БЎЮРЎЧИЛАРГА МУНТАЗИРМИЗ! Бизнинг адресимизни эслатиб ўтамиз: Тошкент, Дзержинский кўчаси, 15-уй. Газетамизнинг энг охирида кўрсатилган телефон номерларидан истаганингиз орқали телефон қилишигиз мумкин. «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ВА «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» газеталарининг редакцияси.

ТОШКЕНТ САҲИФАСИ

Утган асрининг охири ва асримизнинг биринчи йилларида Туркистонга, шу жумладан Тошкентга кўчган сиёсий маҳбуслар — социал-демократлар сургун қилинган эди. Бундан ташқари бозор социал-демократлар уларни ҳам қолган эдилар.

1903 йилга келиб шу тўғрақлар асосда биринчи социал-демократик гуруҳ Тошкентда пайдо бўлди. Бу вақтда шаҳарда эсерлар гуруҳи ҳам ўз ишчи бошлаган эди. Социал-демократлар, айниқса уларнинг орасидаги бошқарув гуруҳи билан ишчиларнинг революцион курашга раҳбарлик қила бошладилар.

ТОШКЕНТ СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТЛАРИ

Тўғрақларнинг сони 1905 йилнинг эзига келганда 15 тага, аъзоларининг сони эса 200 кишига етди. Бу тўғрақ аъзоларида социал-демократлар еттибди чикди. Бундай тўғрақлар ва улар орқали социал-демократ гуруҳидаги жалб этиш мақсадида алоҳида ўзбек ишчи ва хунармандларни ўртасида катта ишчи олобдорлик ва уларнинг илгор вакиллари революцион курашга тортила бошланди.

Социал-демократларнинг Тошкент гуруҳи Самарқанд, Ашхобод, Марг, Чоркўй ва бошқа шаҳарларда ҳам социал-демократик ҳаракатнинг ўсишига ердан берди. Социал-демократик гуруҳлар ўртасида алоқалар мустаҳкамлана борди.

Буларнинг ҳаммаси 1905 йилдаги революцион ҳаракатнинг Тошкентда тус олишига сабаб бўлди. 1906 йилни бошига келиб Тошкент социал-демократик ташкилотининг бошқарувчилик роли янада кучайди. Унинг ташаббуси билан Туркистондаги барча социал-демократик ташкилот ва гуруҳлар бирлашди.

Туркистон социал-демократларининг иттифоқи РСДРП составига кирди ва ишчилар ҳаракатига раҳбарлик қила бошладилар.

Туркистон социал-демократлари партиянинг IV съездида қатнашиб, унда В. И. Ленин таълифларини қаттиқ туриб ҳикоят қилдилар.

РСДРП тошкент гуруҳининг олтинчи падаги яширин босмаҳонаси.

ТОШКЕНТ МАКТУБЛАРИ

Энди ташқарига чиқмоқчи бўлаётганимда, ойна остидаги қадимий китобларга кўзим тушди. Тиниб қолдим. Эҳ-эҳ, бутун бир ҳазинами!

Нотамгина, бошқа дўппи қилган киши-музей директори Соди Ыўдошев менга йўқининг «Бешиклар»ни кўрсатди. Бу нусха Навоийнинг илтимос билан кўчирилган. У узун тоқчи ва ўзбек шоирлар ўртасидаги дўстликнинг рамзи.

Китобни эҳтиётлик билан арақлашганда Ыўдошевнинг барқочлари титраганини кўрсатди эди.

Сўнг йўқининг яна бир девонини кўрсатди. Бу китоб арақларнинг четига Муқимий ўз шеърларини битган экан. Ундан кейин Гўлшаннинг достонининг бир неча нусхаларини кўрсатди. Сўнг шоира Анбарнинг қўлёзмасини кўрди. Шоира бедаво дард билан тўшган этиб иқод этган экан.

Музейни отганимизга энди уч йил бўлди. Дарҳол қўлёзмаларни тўплашга киришдик. Хозир ҳам кеч эмас, нодир асарлар йўқ бўлиб кетмасдан йиғиб олиш зарур.

Илмий хонга ўтдим. Бу ердаги жовон қўлёзмалар билан тўла экан. Академик И. Ю. Крючковский ва Ибраҳим Андрониковнинг аjoyиб йиғиб олишлари натижага эришди. Бу ердаги жовон қўлёзмаларни ўзига жалб этди. Қўлёзмаларни кидирини авж олиб кетди.

Музейнинг илмий ходими Аҳмад Мадаминов менга ўз илмий ишлари ҳақида сўзлаб берди:

— XIX асрнинг бошларида Кўқонда Нодир исмий шоир яшаган. Тўғрақлар манг қараган. (У эски китобни арақлаб кўрсатди) унинг тахаллуси Улаат эканлиги маълум бўлди. Ўзлар илгари бу бутунлай бошқа бир шоир бўлса керак, деб юрардик. Шундан кейин мен унинг қўлёзмаларини бир-бирига солиштириб, учинчи, сўнг тўртинчи тахаллусларини аниқладим. У нега бўлди қилган экан? Бунинг сирини очиб керак...

Эҳтимол у яшири илмий юрчиша маъмур бўлгандир. Ахир, кўп шоирлар таъбиб (Давоми. Бошқа гасетанинг 1 ФЕВРАЛЬ, 1967 й. 20 — 28 январь сонларида).

5 МИНУТДА АНИҚЛАЙДИ

Намлиқни ўлчайдиган ВТФ аппарати пахтадаги, унинг толасидаги ва чигит таркибидagi намликни 5 минутлик вақтда аниқлаб беради. СХЛ-3 лаборатория сўшиласи кинса вақтда пахтанинг намлигини 15 процентга камайтиради. Бу эса хом ашёнинг қанчалик хас-хашакка арақлашганлигини аниқлаш имконини беради. Бу приборлар пойтахтдаги «Гидромет-прибор» заводида кўп-кўп ишлаб чиқарила бошланди.

Чилонзорнинг 13-кварталда москвалик қирдошлар кўлаб турар-жой биноларини барпо этишгаётир.

Суратда: Москва кўрниси поездининг илгор кўтарма кран машинисти Люба Шевцова (чапда) ва гишт теруви Мария Музиченко ўртоқлар ўзара маспаҳатлашмоқда. Ундаги суратда эса москваликлар қуриб битказган бино.

ИНСОН ОДОВИ БИЛАН.. ЭРНИ ЭР ҚИЛГАН ХОТИН!

Заводда ишлайман. Ҳаммасларнинг кўнчилиги ояллади кишилар. Халқ тонг еришмасданоқ кийимхонада гада-говур, салом-алиқ бошланди. Ишчилар бу ерда жомакорларини кийишди, шидан кейин эса хайрлашуве жойи яна шу ер. Бу ерда кўп марсаларнинг шоҳиди бўласан. Бир-икки оғиз гапининг ўзида кимнинг оиласи қандайлигини ҳам у ёки бу даражада воқиф бўласан.

Нима бўлди-ю, Хайитвойнинг уйига борадиган бўлиб қолдик. Кўчасига бурилишимиз биланоқ унинг маҳаллада ҳам обрў-эътибор қозонганини фаҳмладик. Катта-кичик хўрмат билан саломлашиб ўтардик. Уйига кирдик. Ҳаммаёқ чиннидек озода. Одамнинг баҳри очилди. «Келиннинг» рус экан. Қайси тилда саломлашсан экан деб турганимиз у ўзбекчада.

Ила Ефимов Хайитвой Ыўдошев билан ёлма-ён ишлайди. Ёмон ишчи эмас. Оладиган маоши ҳам Хайитвойнингидан кам эмас. Ленин унинг барча хусусиятлари Хайитвойнингидан зид. Станогининг атрофи ифлос. Унга ҳам қараб бўлмайди. Ёнг ярамас одатлардан бири, иш вақтида қаердандир топиб ичиб келади. Бу ҳол бир томондан геҳнияга хавфсизлиги қондасига мутлақо хилоф. Бу борада у бир неча марта хайфсан, огоҳлантиришлар ҳам олган. Ҳатто аввалки цех бошлиғи Тованец даврида уни заводдан хайдашмоқчи ҳам эди. Ленин алийиб ёлборишлари, бундан кейин ичмаслигини айтиб, берган ваъдаларини инобатга олиб, ўз жойида қолдиришди.

Америкалик уруш-қоқлар ҳозир оммавий равишда киргиз қилишининг энг даҳшатли воситаларидан бири бўлган бактериология куралини тақомиллаштириш устида зўр бериб шуғулланмоқдалар. Метриқ штабдаги Детрик ҳарбий қалъасида бактериология уруши методларини текшириш бўйича махсус марказ мавжуд. Унда икки эллик ва яқин медек ва химик иш олиб боряпти. Пентагон у ерда ўтказилётган тажрибалар унуи мабала аямайди. Марказнинг йиллик бюджети 158 миллион долларни ташкил этади ва у кейинги олти йил ичда қариб беш баравар кўпайди.

ДЕТРИК ҚАЛЪАСИНИНГ «СИРИ»

ҚИЙИН БЎЛДИ

Мен бу хатимни кўлим қалтираб, миям оғриб, зўрга ёзганман. Аҳволимни ҳамма билсин дегим келади. Менга жуда кийин бўлиб кетди. Кексаганимда кўрган куним... шўргинам курсин менинг... Бир вақтлар беш эдик. Ҳайратимиз жўшиб турганда кичик бир чақалокни олиб, Тельман деб исм қўйиб, не-не умидлар билан бондик. Шамолни раво кўрмай ўстирдик. Уқитдик. Маълумот бердик. Ниҳоят бошини ниқта қилиб қўйдик. Узи танлаган кизга — Гавҳархонга уйланди. Келиннинг педагог. Фрунзе районидagi 144-мактабда, ўлимизга 5-автобазада ишлайди. Чолу-кампир эди ўлимиз ҳам, кизимиз ҳам бор, роқат кўрар эканмиз, деб ўтирсак, бир маҳал нима бўлди, денг биз уларга бегона бўлиб қолдик. Келин ўлимизнинг ўз оинасиники кўчириб, ич қубе қилиб олди кетди. Индамадик. Лекин улар бизникига мутлақо келмай қўйишди. Ҳеч кимимиз йўқ. Ёлпа ёлғиз бўлиб қолдик. Одама жуда ёмон таъсир қилар экан. Ҳули-қўшилардан қўли-қўшилардан қўлимиз билмаймиз.

Мана бир йил тўлди. Мутлақо қийиншаймиз. Одама қаттиқ ботар экан. Узоқ-юқин қариндошларимиз самолётда келиб ҳол сўрашпти. Булар бўлса Тошкентнинг ўзида бўла туриб хабар олишмайди. Орада эзилла бўлди. «Нима бўлди, тинчмасизлар!» дейишга арзишмади. Келинмиз Гавҳарини уйимиздан 200 метрча келадиган масофадаги мактабга ишга ўрнаштирган эдик. Шўхрат, Шойра исмли навараларимиз ўз қўлимизда ўсишган. Улар бизни каттиқ ахши кўришар, уйимизга келишса, келимизга деб туриб олган бўларди.

Шар эди. Мана бир йил Кампирим ўша яқинимиздаги мактабга олиб боришадиган бўлиб ишлаган. Тельман, Гавҳар болаларим, бир кун сизлар ҳам кексайиб қоларсизлар. Ушанда тушунарсизлар бизнинг аҳолийимиз! Гапиринлар, бизда нима аёб! Кексаганимиз дийдорларингизга зорлигимиздан!

Тонжлик жойимиз йўқ. Кампирим ҳам пенсия олади. У ҳам 30 йил қўриқувчи бўлиб ишлаган. Тельман, Гавҳар болаларим, бир кун сизлар ҳам кексайиб қоларсизлар. Ушанда тушунарсизлар бизнинг аҳолийимиз! Гапиринлар, бизда нима аёб! Кексаганимиз дийдорларингизга зорлигимиздан!

Клим Чениб «Ташнегромонтан» трестининг илгор монтажчисидир. У 2-уйсозлик комбината тининг иситиш агрегатларини моҳирлик билан монтаж қилмоқда. Суратда: К. Чениб, М. НУРИДИНОВ фотолари.

ЁН ҚЎШНИ — ЖОН ҚЎШНИ

25 январь кун кўчада чана учиб, совуқ еган 9 яшар ўғлим Зиёдулла уйга кириб, электр пешкада исиммоқчи бўлибди. Сўнг пешкани олиб қўйишни унутиб, мактабга кетган. 4-синфда ўқийдиган кизим мактабдан келгунча хонтахта қўйиб, кўчирга айланган кўрпа-чаларга ўт кетган, поёндоз ва пол ҳам қуя бошлаган.

Шу орада қўшнларимиздан иккинчи сменага ишга кетаётган Муҳиддин ака югуриб кирган. 102-мактабнинг 7-синф ўқувчиси Муҳамбар Саидмуродова онаси Салима опа билан челек олиб чиқишган. Дарҳол электрини ўчириб, ўт олган нарсаларга сув сепа бошлаган. Хошим ака тутундан қуриб ва нафас олиб бўлмайдиган уй ичига отилиб кириб, ўт кетган палос ва кўрпа-ёстиқларни ховлига чиқариб, қорча боса бошлаган.

Янги километрлар

Афғонистон тоғлар ва мўл саҳролар мамлакат. Улар мамлакатнинг ташқи қиёбасини белгилагина қолмай, ҳатто афғон халқининг ҳаётини ҳам белгилайди. Тоғ ва даштлар мамлакат учун ниҳоятда зарур бўлган йўл ва суғориш иншоотлари қуришда жуда катта қийинчилик туғдиради.

Афғонистонда темир йўллар йўқ. Тоғлик жойда улар қуриб бўлмайди. Шунингдек бу ерда кема юриши мумкин бўлган дарёлар ҳам йўқ. Туя ва эшаклар ўрнини автомобиль эгаллашган асосини ташкил этади. Автомобиль транспортини ривожлантириш учун эса яқин келажакда ҳам Афғонистонда камдан кам учраган ҳозирги замон йўлларини қуриш керак.

Виктор ВИТКОВИЧ

да студча. Ҳечқим йўқ пайтда Чархйининг ўзи шу ерда ўтириб шеърлар ёзди. Жим, салкин. Ичкари ховлига кириладиган йўлак. Бу йўлак соғиб мадрасадан девор билан ажратилган. Гишт деворнинг орқа томонида қандайдир тикучилик артели бор экан.

Чархйй топ, паст эшикни очди. Биз Муқимий турган хонага кирдик. Бу ердаги ҳамма нарса шоир яшаган даврдаги ҳолда сақланган. Силдик шувалган деворлар бироқ оқланган. Паст шилнинг васаллағига сирланган сопол идишлар осиб қўйилган. Ерга оддийгина, топ-тоза шолчалар тўшмаган. Осойиштагим, Пастинга стол. Қоғоз, пап. Шоир шу ерда шеърлар битган.

ТОШКЕНТ ХАРАКТЕРИ

Шундай қилиб, энди қуриб битирган уйимизни қадрдон ва меҳрибон қўшнларимиз ёнгинадан сўзлаб қолган. Халқ ака ўт ўчириш команда-сини бошлаб келганда, саҳоватли қўшнларимиз энди телларини артаётган эканлар.

А. ДРУЖИНИН. НЫО-ЙОРК. Январь.

Афғонистонда темир йўллар йўқ. Тоғлик жойда улар қуриб бўлмайди. Шунингдек бу ерда кема юриши мумкин бўлган дарёлар ҳам йўқ. Туя ва эшаклар ўрнини автомобиль эгаллашган асосини ташкил этади. Автомобиль транспортини ривожлантириш учун эса яқин келажакда ҳам Афғонистонда камдан кам учраган ҳозирги замон йўлларини қуриш керак.

ЧИРОЙЛИ КИЙИНАЙ ДЕСАНГИЗ...

Чиroyли кийимокчи бўлсангиз, кийимингиз ўзингизга жуда ярашишини истасангиз Тошкентдаги Модалар уйига мурожаат қилинг.

ган. Бунинг автори В. Засогина. Д. Ключкина аёлларга дам олиш пайтида кийиладиган маъна бу комплектни тавсия этади.

М. Нуриддинов. Фотолари.

Юсуфжон ХАМДАМ

Янги шеърлар

АЗИЗ ОНАМГА

УМРИ МИРАЪЗАМ ҚИЗИГА

Сен мукаммал умрини равшан қилган онамсан, Кўзларингда ҳамиди балқиб турар меҳр, нур.

Болалик

Болалик чоғига не етсин, ахир. Утни ҳам, сувни ҳам билмайсан, мағрур.

Ман-ман деган у...

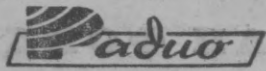
Узи жуда таник, ман-ман деган у. Олифта, ширин тил, бежирим сўзлар.

Созандага

Торингни созалядинг, дилим созалядинг. Кўнглим ором олди ҳар чертишингдан.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОЦЛАР

1 ФЕВРАЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА 18.10 Рус кўшиқлари ва ракс куйлари.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ракс оҳанглари. 19.30 Қардош халқлар адабийети.

циясининг программаси (русча). 20.30 Тошкент буюкорлари учун концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Область театлари артистлари ижросида концерт. 9.30 Кичик концерт.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 «Софронийнинг тинглаганда». «Жарангдор гармон».

ёрдам беринг» деган эшиттириш. 18.20 Телевизион янгиликлар.

2 ФЕВРАЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА Рус тилида: 17.55 Эшиттиришлар программаси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 Эшиттиришлар программаси. 20.05 Телевизион янгиликлар.

1 ФЕВРАЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА 18.00 Телевизион янгиликлар. 18.15 «ЮЛДУЗЧА».

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 Болалар учун «Ҳеч уйғум келмапти, биронтанга».

Узбек тилида:

18.00 «Кўён ва қудуқ». Болалар учун фильм.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Кичик ёшдаги ўзбекистонлик болаларнинг ҳаёти.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРАДА — 2/11 да Чю-Чю-Сан.

КИНО театраларда

1 ФЕВРАЛДА

«Дюдо дохийси (1 ва 2-серия)» — САНЪАТ САРОНИ, «ЧАЙКА».

ТЕПЛОЭЛЕКТРОПРОЕКТ ИНСТИТУТИНИНГ

УРТА ОСИЕ ЁЗЛИМИГА гурпу раҳбари ва старший инженер ваифаларида.

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Ш. Рустиқов кўчаси, 41-йи, 4-қават.

ВОРОНЕЖ КУРИЛИШ-МОНТАЖ ПОЕЗДИГА

Юк автомобилларида ишлаш учун шофёрлар, дарвозабонлар, уборишчилар, сартехника слесарлари, қурувчи мутахассис ишчилар.

ТОШКЕНТДА ИШЛАШ УЧУН ЛОИХАЛАШ ТАШКИЛОТИГА

архитекторлар, автоматлаштириш, электрлаштириш инженерлари, слоботочкачилар, қурувчилар.

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент, Ғафур Ғулам кўчаси, 41-йи, телефон — В-3-90-11.

Граждандар диққатига!

Фарҳод кўчаси — ТошМИ ўртасида қатнайдиغان 14-маршрутда янги жиҳозланган «РВЗ-6» вагонлари.

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Бошлиқ кўчаси, 10-йи (31-автотбуснинг воқеал олди оёнаовқаси) надрлар бўлими.

ТОШКЕНТ ВАГОН-РЕСТОРАН ТАШКИЛОТИГА

официантлар, идиш-товоқ юзувчилар, ошхона ишчилари, кондитерлар, машинисткалар, уборишчилар, юк жойлаштирувчи ишчилар.

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Бошлиқ кўчаси, 10-йи (31-автотбуснинг воқеал олди оёнаовқаси) надрлар бўлими.

Муқимий номли республика музикали драма ва комедия театри коллективини

Ўзбекистон ССР халқ артисти С. Хужаевга отаган Мўминхўжа РАҲИМХЎЖАЕВнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.